श्रीमहाभारतं

॥ वनपर्व्व ॥

॥ नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमं। देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥

॥ जनमेजय उवाच ॥ एवं द्यूतजिताः पार्थाः कोपिताश्च दुरात्मभिः। धार्त्तराष्ट्रैः सहामात्यैर्निकृत्या द्विजसत्तम।
श्राविताः परुषा वाचः सृजद्भिर्वैरमुत्तमं। किमकुर्व्वत कौरव्या मम पूर्व्वपितामहाः।
कथञ्चैश्वर्य्यविभ्रष्टाः सहसा दुःखमेयुषः। वने विजह्रिरे पार्थाः शक्रप्रतिमतेजसः।
के वै तानन्ववर्त्तन्त प्राप्तान् व्यसनमुत्तमं। किमाचाराः किमाहाराः क्व च वासो महात्मनां।
कथञ्च द्वादश समा वने तेषां महामुने। व्यतीयुर्ब्राह्मणश्रेष्ठ शूराणामरिघातिनां। ५
कथञ्च राजपुत्री सा प्रवरा सर्व्वयोषितां। पतिव्रता महाभागा सततं सत्यवादिनी।
वनवासमदुःखार्हा दारुणं प्रत्यपद्यत। एतदाचक्ष्व मे सर्व्वं विस्तरेण तपोधन।
श्रोतुमिच्छामि चरितं भूरिद्रविणतेजसां। कथ्यमानं त्वया विप्र परं कौतूहलं हि मे।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं द्यूतजिताः पार्थाः कोपिताश्च दुरात्मभिः। धार्त्तराष्ट्रैः सहामात्यैर्न्निर्ययुर्गजसाह्वयात्।
वर्द्धमानपुरद्वारादभिनिष्क्रम्य पाण्डवाः। उदङ्मुखाः शस्त्रभृतः प्रययुः सह कृष्णया। १०
इन्द्रसेनादयश्चैव भृत्याः परि चतुर्द्दश। रथैरनुययुः शीघ्रैः स्त्रिय आदाय सर्व्वशः।
गतानेतान् विदित्वा तु पौराः शोकाभिपीडिताः। गर्हयन्तो ऽसकृद्भीष्मविदुरद्रोणगौतमान्।
ऊचुर्व्विगतसन्त्रासाः समागम्य परस्परं। पौराऊचुः। नेदमस्ति कुलं सर्व्वं न वयं नच नो गृहाः।
यत्र दुर्य्योधनः पापः सौबलेयेन पालितः। कर्णदुःशासनाभ्याञ्च राज्यमेतच्चिकीर्षति।
न तत् कुलं नचाचारो न धर्मोऽर्थः कुतः सुखं। यत्र पापसहायोऽयं पापो राज्यञ्चिकीर्षति। १५
दुर्य्योधनो गुरुद्वेषी त्यक्ताचारसुहृज्जनः। अर्थलुब्धो ऽभिमानी च नीचः प्रकृतिनिर्घृणः।
नेयमस्ति मही कृत्स्ना यत्र दुर्य्योधनो नृपः। साधु गच्छामहे सर्व्वे यत्र गच्छन्ति पाण्डवाः।